

HOLD FAST I HÅBET

Hun blev landskendt som socialpædagogen, der sagde fra, da hun oplevede en kollega blive knivdræbt.

I dag er **Mia Kristina Hansen** formand for SIND, hvor hun kæmper for en psykiatri, der tager afsæt i det enkelte menneskes liv

FOTO: PRIVAT

23

#socialpædagog

Jeg hedder Nanna Bisgaard, er 29 år og socialpædagog på Asaa Fripleshjem. For mig at se bidrager socialpædagogik med en anden og vigtig forståelse af de ældre.

Jeg har de samme plejeopgaver, men er også meget optaget af livskvalitet og fællesskaber. Hvis en beboer er faldet, bliver brud selvfølgelig undersøgt, men jeg vil også se på, hvad der forårsagede faldet, fx mistrivsel. Hvis en ældre er plaget af angst, gør jeg mig tanker om fx belysningen i rummet. Grundlæggende skal vi ikke reducere et ældre menneske til alderdom og de fysiske skavanker, der følger med, men se mennesket.

Og så handler det om at acceptere og forstå afvikling af livet. Derfor er jeg i nuet med den enkelte og støtter borgeren i at forholde sig til det lange liv. Det giver anledning til svære samtaler om livet og døden, der giver en helt særlig dybde i arbejdet, og som vi socialpædagoger er rigtig dygtige til. x

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk /// Ansvarshavende Forbundsformand Benny Andersen /// Redaktion Marie Dissing Sandahl (chefredaktør), mds@sl.dk, Tina Løvbohm Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk /// Kontakt redaktionen på nyhedsrum@sl.dk /// Layout René Hart /// Korrektur Tjerry Korrektur /// Produktion KLS PurePrint A/S /// Læserbreve Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurerende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk /// Annoncer Se annonceinformation på socialpaedagogen.sl.dk /// Oplag 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 /// Redaktionen af 11/2022 er afsluttet 11.11.2022. Næste nummer udkommer i uge 4, 2023 /// Forsidefoto Kasper Løftgaard /// 79. årgang /// ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

Danske Medier OPLAGSKONTROL

Det er ikke altid nemt at se, om det er udviklingshæmning eller autisme, der skinner igennem i forhold til borgerens adfærd. Derfor arbejder vi helhedsorienteret, men selvfølgelig med udgangspunkt i de behov, som autismen stiller.

Iben Wachmann Jensen, socialpædagog VoksenBøgen

PORTRÆT

8

Jeg vil ikke opgive håbet Hun har oplevet en kollega blive knivdræbt og mødt lukkede døre i psykiatrien som mor til et barn med angst. Begge perspektiver vejer tungt i bagagen hos Mia Kristina Hansen, der som formand for SIND kæmper for at få en langsigtet og samlet plan for psykiatrien

FOTO: KASPER LØFTGAARD

20

Udviklingshandicap og ADHD eller autisme Psykiatriske diagnoser hos mennesker med udviklingshandicap er ikke sjældne. Men ofte er det svært at vide, hvornår en adfærd kan forklares med et udviklingshandicap, og hvornår det fx er ADHD eller autisme, der ligger bag. Bliv klogere på, hvordan du spotter tegnene og skærper den socialpædagogiske indsats

Job og karriere

Er du på udkig efter nye veje i din karriere? Så kan du hos Socialpædagogerne få inspiration til, hvordan du kommer videre i dit arbejdsliv. Få fx tips til, hvordan du skriver den gode ansøgning og det skarpe CV, og hvordan du ruster dig før jobsamtalen.

Læs mere på sl.dk/jobogkarriere

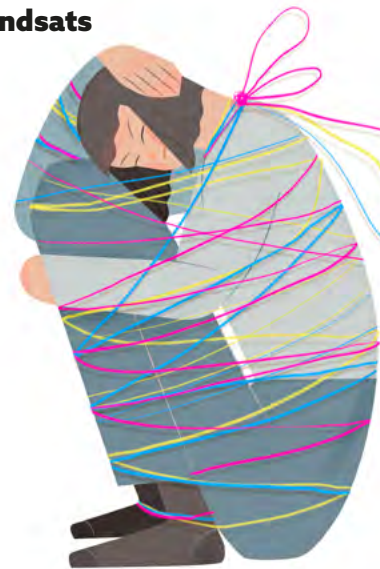

ILLUSTRATION: SOLVEIG ÅGERBÅK

FOTOREPORTAGE

FOTO: MICHAEL BO RASMUSSEN

30

Lejbjergcentret vinder Socialpædagogens Pris På dagtilbuddet Lejbjergcentret i Aalborg bliver alle borgere set som værdifulde ressourcer. Hvor det før var personalet, der styrede det meste, er det nu borgerne, som i høj grad er med til at drive huset

4

Socialpædagogisk prisvinder

Socialpædagogerne fra Josephine Schneiders Ungdomsboliger har vundet Politikens Pædagogpris

6

Pigerne på kanten

TV 2-dokumentar om Maia og Sofie, der begge balancerer på kanten af samfundet

16

Guide

Fem måder, du kan spare penge på som medlem af Socialpædagogerne

26

Tråden

Hvordan klipper vi negle på borgeren? Pluk fra socialpædagogers Facebook-debat

28

Kongres 2022

Kongresbeslutningen 'Faglighed forandrer liv' slår fast, at arbejdet med at sikre flere uddannede socialpædagoger prioriteres højt i hele organisationen

38

Springet

Socialpædagog Jan Jul Baden Therkelsen er nu leder for handicapområdet i Viborg Kommune

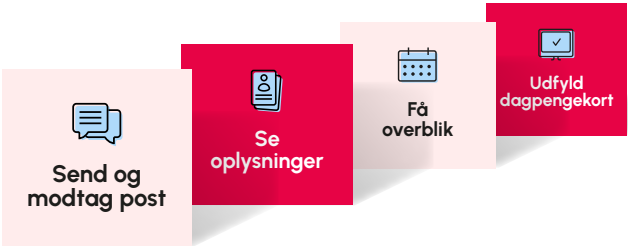

TRE STÆRKE FAGLIGE KONFERENCER

I løbet af efteråret har knap 650 medlemmer været af sted på konferencer afholdt af Socialpædagogernes faglige selskaber. Først blev der i september sat fokus på 'Fremtidens psykiatri'. Måned efter blev der afholdt konference om temaet 'Hvordan møder vi mennesker med udviklingshandicap og psykiatriske udfordringer?' Og i starten af november handlede en konference om 'Angst blandt børn og unge'. X

De seks faglige selskaber holder løbende konferencer, webinarer og andre arrangementer med et fagspecifikt fokus – følg med i dit faglige selskab på sl.dk/fag-og-politik/faglige-selskaber

Mit SL Socialpædagogernes medlemsunivers

Digital selvbetjening: Mit SL

Når du kommunikerer med Socialpædagogerne, sker det nu via et nyt og forbedret digitalt system, der gik i luften 14. november. Mit SL erstatter Medlemsportalen – og er et selvbetjeningsunivers, hvor du kan kommunikere med dit forbund og a-kasse, opdatere dine oplysninger og fx se, hvem der er din TR. X

Du finder det på sl.dk/mitsl

Jeg forventer da, at socialpædagogerne bliver en af de grupper, der skal have mere i løn. Socialpædagogerne er kernetropper i velfærdssamfundet, og det her handler jo om at sikre velfærdssamfundet.

— **Benny Andersen**, formand for Socialpædagogerne, på dr.dk som reaktion på, at politikerne lover mere i løn

Central plads

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) holdt i november kongres. Her blev Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, valgt til forretningsudvalget, der er med til at udstikke retningen for lønmodtagerorganisationen, der har 1,3 mio. medlemmer.

28 pct.

af forsøgene på at ansætte en socialpædagog endte forgæves. Det viser tal fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR). Det er en stigning på 15 procentpoint på to år.

Josephine Schneiders Ungdomsboliger vinder Politikens Pædagogpris

Socialpædagogerne fra Josephine Schneiders Ungdomsboliger blev 8. november hædret med Politikens Pædagogpris 2022 i kategorien 'Special-

pris inden for social- og specialområdet'. Døgninstitutionen i Gentofte Kommune får specialprisen, fordi de formår at løfte unge, som lever på bunden af tilværelsen, op til et liv med selvværd, stabil skolegang og styrke til at klare hverdagen.

– Hos os lærer man at leve livet frem for bare at overleve det. Vi bygger de unge op som et hus. Lægger sten på sten på sten. Og så er det meningen, at de unge, når de er i stand til det, selv skal fortsætte det arbejde, vi har sat gang i. Nemlig at opbygge selvværd, udtaler forstander Lars Petersen til Politiken. X

NY PÆDAGOG- UDDANNELSE ØVERST PÅ TO-DO-LISTEN

SKRIVENDE STUND er der endnu ikke en ny regering på plads efter valgaftenen 1. november. Det er jo godt nok spændende. Uanset bogstavfordeling og partifarver vil der være nok at komme i gang med på socialområdet.

For vi oplever nedskæringer, besparelser – og stramme kommunale budgettalter. Samtidig er det blevet svært at rekruttere uddannede kolleger – og færre og færre søger ind på pædagoguddannelsen. I dag er det under halvdelen af de ansatte på sociale tilbud, der er uddannet socialpædagog. Det går simpelthen ikke. Derfor står der 'ny pædagoguddannelse' øverst på vores politiske to-do-liste.

Den socialpædagogiske specialisering på pædagoguddannelsen er i dag ikke stærk nok. Det viser ministeriets evaluering af uddannelsen. Det viser vores medlemsundersøgelse, og det viser det frafald fra faget, der sker, når nyuddannede rammes af såkaldt 'praksisshock'.

'Den socialpædagogiske specialisering på pædagoguddannelsen er i dag ikke stærk nok. Det viser ministeriets evaluering af uddannelsen. Det viser vores medlemsundersøgelse.'

Vi foreslår bl.a., at de studerende sikres flere undervisningstimer i social- og specialpædagogik, at sammenhængen mellem undervisning og praktisk styrkes – og at de studerende bliver garanteret specialiseringsretning.

Dét bliver nogle af de budskaber, vi går til den nye regering med. X

Benny Andersen
forbundsformand

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

LA2 og LA2u kurser og uddannelser

Sopra har i samarbejde med Socialstyrelsen udviklet LA2. LA2 tager afsæt i recovery-orienteret rehabilitering og er en metode til fremme af trivsel og nedbringelse af voldsomme episoder. Sopra tilbyder temadage, 3-dages kurser og uddannelser. På uddannelserne får du

- kompetencer til at anvende LA2,
- kompetencer til at undervise, rådgive og implementere LA2,
- certificeret dine kompetencer og bliver løbende opkvalificeret i et fagligt netværk.

Uddannelser i 2023

Fredericia
Hold 12 (LA2u) uge 19
Hold 15 (LA2) uge 48

Sjælland
Hold 13 (LA2) uge 24
Hold 14 (LA2u) uge 43

Varighed

1 eller 2 moduler af 5 dages varighed. Efterfølgende individuel vejledning, sparring og eksamen i forhold til din praksis.

Kurser og Temadage

Sopra tilbyder LA2-kurser og Temadage af varierende længder, som er skræddersyet til jeres behov – fra en dag op til tre dage. Læs mere på vores hjemmeside.

LA2 - Målgruppe

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger. Mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger.

LA2u - Målgruppe

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med udviklingshandicap eller mennesker, der ikke har tilstrækkelige kommunikative forudsætninger til at indgå i samtaler.

LA2 er et samtale- og refleksionsredskab, der har til formål at fremme trivsel og nedbringe voldsomme episoder. I samarbejde mellem fagprofessionelle og borgeren undersøges og inddrages borgerens indefra-perspektiv, der blandt andet er borgerens oplevelse af egen trivsel, ressourcer, netværk, mestringsstrategier, belastninger, håb og drømme. LA2 støtter de fagprofessionelle i at videreudvikle deres fælles faglige tilgange med afsæt i borgerens indefra-perspektiv.

LA2u er en understøttelse af LA2, der er rettet mod borgere med udviklingshandicap, kognitive udfordringer og/eller uden verbalt sprog. LA2u er visuelt understøttet med udtryksfuld grafik og i LA2u bliver indefra-perspektivet suppleret med et såkaldt tilstræbt indefra-perspektiv, som er en systematisk undersøgelse af borgerens oplevelse af at være sig.

Yderligere information samt mulighed for tilmelding findes på www.sopra.dk

FOTO: TV 2

PIGERNE PÅ KANTEN

I TV 2-dokumentaren 'Pigerne på kanten' møder vi Maia på 17 år og Sofie på 16 år, som begge balancerer på kanten af samfundet. De er fælles om at have oplevet en lang række mislykkede anbringelser, og ingen af de to piger stoler længere på systemet. Maia og Sofie kæmper for at få kontrollen over deres egne liv tilbage og komme væk fra et liv på gaden. X

Serien kan ses på TV 2 Play

Beboernes stemme – beretninger om et system

Denne rapport tager udgangspunkt i interviews med beboerne på Kofoedsminde og deres liv før, under og efter anbringelsen på en sikret afdeling for mennesker med udviklingshandicap. Disse mennesker har begået kriminalitet, der er så alvorlig, at de er blevet dømt til ophold på en sikret institution som Kofoedsminde – en institution, der placerer sig i krydsfeltet mellem sociale tilbud, psykiatriske tilbud og strafferetslige tilbud. X

Du kan downloade rapporten fra Socialpædagogernes Vidensbank på viden.sl.dk

Mønsterbrud i alkoholfamilier

122.000 børn i Danmark vokser op i en familie med alkoholproblemer. Det betyder, at der i hver skoleklasse sidder mindst to børn, som har en forælder, der drikker. Mange bliver aldrig opdaget, fordi familierne – inklusive børnene – er enormt gode til at skjule, hvad der foregår. Bogen er udgivet af Barnets Blå Hus, som er et behandlings- og støttetilbud for pårørende i alkohol- og stofmisbrugsfamilier – og giver et råt og usminket kig bag facaden med det formål at klæde fagfolk bedre på til at spotte, støtte og behandle disse familier. X

'Mønsterbrud i alkoholfamilier' af Bettina Lauge Karlsen, Barnets Blå Hus, 129 kr.

Dage vi aldrig glemmer

I denne bog samler

Oskar Plougmand, tidligere forstander på et skolehjem og pædagogisk konsulent i Socialministeriet, 25 tidligere anbragte børns stærke og personlige beretninger om deres historier og deres tid på danske forsorgshjem. En tid, som de aldrig glemmer. For de fleste har det været et sandt mareridt, men der berettes også om enkelte gode oplevelser og små lyspunkter i en dagligdag, der ellers kunne være svær at holde ud. X

'Dage vi aldrig glemmer' af Oskar Plougmand, Forlaget Dimon, 379,95 kr.

Hvordan har du det?

Fællesskab er et af fundamentene for tryghed og trivsel. Men fællesskab er ikke noget alle kan tage for givet.

IBG - Interaktiv Borgerguide er velfærdsteknologi udviklet til at sikre mennesker med funktionsnedsættelse deltagelse i fællesskabet igennem overskuelig adgang til dagligdagens kommunikation, information og planlægning.

Book en gratis og uforpligtende demo på www.borgerguide.dk eller ring til en af vores implementeringskonsulenter på tlf.: 36150520

Anvendes i 35+ kommuner

- Social & handicap
- Sundhed & omsorg
- Socialpsykiatri
- Rehabilitering
- Job- & aktivitetscentre

Hun har oplevet en kollega blive knivdræbt i socialpsykiatrien. Hun har mødt lukkede døre i psykiatrien som mor til et barn med angst. Begge perspektiver vejer tungt i bagagen hos **Mia Kristina Hansen**, som efter godt et år som formand for SIND stadig savner en samlet langsigtet plan for psykiatrien

VI SKAL HOLDE FAST I HÅBET

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO KASPER LØFTGAARD

E

GENTLIG HAVDE HUN besluttet sig for at holde mund. Passe sit arbejde og ikke altid være den, der stod frem, når noget gik galt.

Men en aften i marts 2016 vendte op og ned på den beslutning for Mia Kristina Hansen. Hendes kollega Vivi blev knivdræbt af en beboer på det socialpsykiatriske bosted Lindegården i Roskilde.

Og da medierne i dagene efter drabet fortalte historien om, at de

ansatte i socialpsykiatrien ikke havde de rette kompetencer, og at de skulle klædes bedre på, blev den nu 58-årige socialpædagog for alvor vred.

– Der blev jeg simpelthen nødt til at stå frem og fortælle, hvordan jeg oplevede virkeligheden som ansat i psykiatrien. Fortælle om en hverdag, hvor der var så få ansatte og ressourcer, at vi ikke havde mulighederne for at give psykisk syge mennesker den hjælp, de har brug for, fortæller Mia Kristina Hansen, som i første omgang skrev et Facebook-opslag, hvor hun forsvarede sine kollegers faglighed og i stedet kaldte på flere hænder til det socialpsykiatriske område.

Der er ikke sket nok

Det opslag blev delt over 17.000 gange og førte til rigtig meget taletid både i medierne og på Christiansborg – og så førte det til et møde med SINDs daværende formand, Knud Kristensen, hvis stol Mia Kristina

Hansen nu har sat sig i, efter at hun blev formand for SIND i september 2021.

– Efter godt et år som formand for SIND må jeg desværre konstatere, at der slet ikke er sket nok på psykiatrimrådet, siden mine kolleger og jeg strejkede for at gøre opmærksom på, at noget var helt skævt, og at vi ikke ville risikere at miste vores liv. Paradoksalt nok er vi jo alle ret enige om, at der skal ske noget. Og hver gang vi har oplevet noget dramatisk i psykiatrien, lyder det samstemmende fra politikerne, at nu skal der gøres noget, siger hun og fortsætter:

– Alligevel møder jeg i dag stadig en psykiatri, hvor mennesker med psykiske lidelser ofte ikke får den hjælp, de har brug for. Og selvom den seneste politiske aftale om en tiårs psykiatriplan er et lille skridt den rigtige vej, savner jeg altså stadig det samlede løft, vi har brug for. Men jeg bevarer håbet på vegne af alle de mennesker, der har brug for hjælp, og som ofte ikke selv har en stemme, der bliver lyttet til.

Sendt rundt i systemet

Første gang Mia Kristina Hansen selv oplevede, hvordan systemet kan være svært at trænge igennem, var flere år før den skelsættende aften på Lindegården.

– Da min ene søn var ni år gammel, begyndte han at mistrives og udvikle angst, så der stod jeg med ét som pårørende og havde brug for hjælp fra psykiatrien.

Det var i den forbindelse, at Mia Kristina Hansen stod med følelsen af, at det her, det må vi kunne gøre bedre.

– Min søn endte faktisk med at være hjemme fra skole i to år, og jeg blev sygemeldt fra mit arbejde. Min oplevelse var desværre, at ingen rigtig lyttede. Vi blev sendt rundt i systemet og havde som familie virkelig svært ved at få den hjælp, vi havde brug for.

Dette møde med psykiatrien og den manglende sammenhæng fik Mia Kristina Hansen til i 2015 at stifte foreningen Børn med Angst, hvor forældre kan dele erfaringer med hinanden. Siden var hun også med til at stifte bevægelsen #enmillionstemmer, som sætter fokus på livet som pårørende til mennesker med psykisk sårbarhed og handicap.

– Jeg er nok bare sådan en, der ikke giver op, og som hele tiden kæmper for, at ingen mennesker skal stå uden for fællesskabet. Egentlig tror jeg, at min indre drivkraft kan spores helt tilbage til en bestemt køretur i min barndom, som står helt tydelig for mig. Jeg sad på bagsædet i bilen efter et familiebesøg i Jylland, og hele turen hjem hørte vi 'Tværs', hvor jeg blev ramt og

Der blev jeg simpelthen nødt til at stå frem og fortælle, hvordan jeg oplevede virkeligheden som ansat i psykiatrien.

— Mia Kristina Hansen, socialpædagog og formand for SIND

Systemsvigt
Da Mia Kristina Hansen selv stod med en niårig søn med angst, oplevede hun, hvor svært det var som pårørende at få den nødvendige hjælp fra psykiatrien.

TRE MÆRKE-SAGER

Som formand for SIND arbejder Mia Kristina Hansen bl.a. for, at:

1

Mennesker med psykiske udfordringer får **indflydelse på eget liv** i en sådan grad, at de oplever at kunne tage ejerskab over deres eget liv.

2

Pårørende til mennesker med psykiske udfordringer skal kunne få hjælp og blive klædt på til bedst muligt at kunne være der for dem, de er pårørende til.

3

Menneskeligheden skal endnu mere i fokus, så flere oplever meningsfulde fællesskaber og aktiviteter.

Omsorg

– Tænk, hvis vi kunne få læger til at se omsorg som noget, der også er evidens for virker, siger Mia Kristina Hansen, som holder fast i, at mennesker med psykiske lidelser har brug for mere end medicin, pakkeforløb og indlæggelser.

Få kursusrabat med Socialpædagogerne

Antallet af børn, unge og voksne med diagnoser stiger på de socialpædagogiske tilbud. Som medlem af Socialpædagogerne får du nu rabat på diagnosekurser hos Kursuscenter Sputnik.

Underviserne på kurserne er psykologer, pædagoger og lærere, som alle har viden og erfaring fra praksis. Kurserne udbydes i København og i Århus.

Vælg mellem 2-dages grundkurser i autisme eller ADHD, et 3-dages kursus i psykiske lidelser og et 4-dages fortsætterkursus i autisme.

Fortsætterkursus i autisme - 4 dage

Nyeste forskningsbaserede viden om autisme fra nogle af Danmarks førende eksperter på området.

20 % rabat

Grundkursus i psykiske lidelser - 3 dage

Intensivt kursus, der giver dig viden om angst, OCD, borderline, skizofreni, spiseforstyrrelse og selvskade.

15 % rabat

Grundkursus i autisme - 2 dage

Populært basiskursus i autisme, som er gavnligt for alle, der har borgere med autisme på deres tilbud.

10 % rabat

Grundkursus i ADHD - 2 dage

Grundlæggende viden om ADHD-diagnosen og praktiske socialpædagogiske redskaber, der har vist synlig effekt.

10 % rabat

✓ Book dit kursus på www.kursuscentersputnik.dk

rørt af at lytte til Tine Bryld og hendes måde at møde de her unge, som følte sig uden for. Hendes tilgang satte noget i gang i mig, siger hun.

Følelsen af ikke at slå til

Siden Mia Kristina Hansen stoppede som socialpædagog på Lindegården i 2018, har hun arbejdet i et privat firma som socialpædagog, hvor hun i dag stadig har fem timer om ugen.

– Jeg arbejder lige nu med to borgere. Den ene er en ung kvinde, som jeg er mentor for. Hun har en psykisk lidelse og skal i gang med en uddannelse. Og så har jeg også timer som støttekontaktperson for en anden kvinde. Det er vigtigt for mig stadig at have praksis-kontakt.

I rollen som formand for SIND og arbejdet for at skabe forståelse og tolerance for mennesker med sindslidelse og deres pårørende er det da også i høj grad erfaringerne som socialpædagog i socialpsykiatrien, som Mia Kristina bygger videre på, fortæller hun.

– Jeg husker så tydeligt de der lange gange på Lindegården og alle de beboere, der, når jeg kom gående ned ad gangen, råbte 'Mia, kan du ikke lige komme ind?'. Og hvor mit svar desværre ofte var 'et øjeblik, jeg har lige noget andet'. Når mennesker, der har det

svært, igen og igen oplever, at de spørger om hjælp uden at blive lyttet til, ja, så går det altså galt på et tidspunkt, siger hun og fortsætter:

– For os som medarbejdere vokser følelsen af ikke at slå til. I en hverdag, hvor beboerne har mere og mere komplekse problemstillinger og derfor kræver mere hjælp, og hvor vi aldrig følte, at vi var nok på arbejde, må det jo ende galt, som det gjorde på Lindegården. Og min store bekymring er, at sådan ser det altså stadig ud på mange arbejdspladser i socialpsykiatrien.

En hakkebøf gør underværker

Som noget af det helt grundlæggende i SIND ligger ønsket om, at man sætter mennesket før systemet og anerkender, at mennesker med psykiske lidelser har brug for mere end medicin, pakkeforløb og indlæggelser, lyder det fra Mia Kristina Hansen, som igen tænker tilbage på de muligheder, hun selv havde som socialpædagog i socialpsykiatrien.

– Vi bliver altså nødt til at se på det samlede liv, og her kan jeg godt blive en anelse træt, når vi møder et system, hvor der primært er fokus på medicin og evidensbaseret behandling. For tænk, hvis man kunne få læger til at se omsorg som noget, der også er evidens for virker, siger hun og tænker tilbage på de lørdage,

Mia Kristina Hansen

- Uddannet pædagog i 1998.
- Har arbejdet som pædagog på almenområdet i bl.a. en vuggestue – og siden 2014 som socialpædagog i socialpsykiatrien. Her var hun i 2016 talsmand for personalet på Center Lindegården i Roskilde, hvor en medarbejder blev dræbt.
- Blev anden næstformand for SIND i 2019 – og valgt som formand for SIND på landsmødet i 2021.
- Har to voksne sønner, hvoraf den ene tidligere i livet har oplevet mistrivsel og psykiske udfordringer.
- Arbejder ved siden af sit formandskab i SIND som hhv. støttekontaktperson og mentor for to kvinder med psykiske udfordringer.
- Stifter af foreningen Børn med Angst og medstifter af #enmillionstemmer.

Farvel

– Efter drabet på min kollega Vivi sagde min søn til mig: 'Mor, så er du vist færdig med at arbejde dernede.' Jeg fortsatte dog et par år endnu, for jeg var jo vild med beboerne og mine kolleger. Men til sidst blev arbejdsforholdene for elendige, siger Mia Kristina Hansen.

hvor hun og hendes kolleger på Lindegården netop tænkte i omsorg i en presset hverdag.

– Jeg husker de mange weekendvagter, hvor vi fx gik i køkkenet og bagte eller serverede hjemmelavet hakkebøf med det hele, og hvor vi så hyggede foran fjernsynet. Det med, at man sidder sammen og laver noget hjemligt sammen – den form for omsorg og nærvær er så ufattelig undervurderet i psykiatrien. Alt det, der handler om det levede liv, det er jo der, man som socialpædagog og menneske kan byde ind med noget, der er lige så vigtigt som et klinisk pakkeforløb.

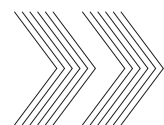
På linje med klimakampen

Siden der sidst i september blev indgået en bred politisk aftale om en tiårsplan for psykiatrien og mental

sundhed, har Mia Kristina Hansen optrådt flittigt i medierne og i forskellige debatter om psykiatrien. Igen og igen har hun gentaget budskabet om, at der mangler sammenhæng i det system, man møder som psykisk syg.

– Vi bliver simpelthen nødt til at tage udgangspunkt i det enkelte menneskes liv mere, end det er tilfældet i dag, hvor jeg oplever, at alt for mange mennesker med psykiske lidelser må kæmpe hårdt for at holde livet ud. Ofte hedder løsningen medicin eller indlæggelse – men det kan aldrig stå alene. Der skal massiv opfølgning til hele vejen rundt om den enkelte – også i forhold til de sociale forhold og det liv, der leves i hverdagen, lyder det fra SINDs formand, som ikke er bleg for at sammenligne kampen for en bedre psykiatri med klimakampen:

– Som jeg ser det, er danskernes mentale sundhed i stor fare – præcis ligesom vores klima er det. Vi nedbryder os selv med det system, vi har i dag, ligesom vi nedbryder vores klima. Og det er nu, vi skal sætte ind med en ambitiøs plan for psykiatrien med nogle mål, som vi forpligter os til – en plan, der kan få vendt den katastrofale udvikling, vi ser lige nu, hvor psykiske lidelser hvert eneste år koster liv, og hvor mennesker med psykiske lidelser ikke får den hjælp, de har brug for. ×

Vi nedbryder os selv med det system, vi har i dag, ligesom vi nedbryder vores klima.

— Mia Kristina Hansen, socialpædagog og formand for SIND

BOTILBUD, SKOLE OG UDDANNELSE TIL BØRN OG UNGE MED AUTISME

Vi tilbyder socialpædagogisk opholdssted §66 (14–23 år), efterværn og §107. Vi har en intern skole for vores døgnlever i 7.-11. klasse og et skoletilbud for hjemmeboende børn i 5.-11. klasse.

Vi tilbyder STU og et alternativt dagtilbud med fokus på uddannelse og beskæftigelse.

VI TILBYDER OGSÅ KURSER, FAMILIERÅDGIVNING OG RÅDGIVNING TIL FAGPROFESSIONELLE

Tidligere har jeg mest mødt psykologer og sagsbehandlere, der talte hen over hovedet på mig. På Ørting taler de voksne med mig.

Josephine, 18 år

Vi er allesammen forskellige og har hver vores at kæmpe med. Jeg tror, at det er med til at gøre, at vi er meget rummelige overfor hinanden.

Astrid 16, år

Det minder ikke om andre skoler eller bosteder. På Ørting bliver man taget alvorligt.

Nikolaj, 19 år

De voksne tager det helt roligt. De presser ikke én. Det er mere sådan, at de puffer én venligt frem.

Joachim, 15 år

Det helt særlige på Fonden Ørting er vores individuelle arbejde.

Lise, pædagog

Vi finder altid en vej. Det er nok noget af det allervigtigste. Vi giver håbet tilbage til den unge og forældrene.

Hanne, lærer

Vores opgave er at trække de unge ind i skolen igen og vise dem, at det kan gøres på en anden måde.

Sinnet, skoleleder

De unge skal opleve Ørting som deres hjem, mens de er på stedet, og lære ansvarlighed overfor sig selv og andre.

Jacob, forstander

VI ER

- ✓ Opholdsstedet Ørting
- ✓ Skolen Ørting
- ✓ STU Ørting
- ✓ Botilbuddet Jeppelund
- ✓ Kursuscenter Ørting

tlf. 26 64 66 00

forstander@f-oe.dk
www.ørting.dk

Bilsbækvej 11
8300 Odder

MEDLEMSFORDELE

MÅDER DU KAN SPARE
PENGE SOM MEDLEM

Vidste du, at medlemmer af Socialpædagogerne har en række kontante medlemsfordele, hvor du kan spare penge? Det gælder fx både el, benzin, forsikringer og mobilabonnement.

Følg denne tjekliste, hvis du vil sikre, at du bruger alle fordelene

☐ **En billig lønforsikring**

Som medlem af både fagforeningen Socialpædagogerne og af Socialpædagogernes a-kasse er du automatisk dækket af Socialpædagogernes lønforsikring, der er en af Danmarks billigste. Lønforsikringen er en kollektiv aftale, som betyder, at alle betaler lidt, så ingen behøver at betale for meget.

Med Socialpædagogernes lønforsikring er du sikret 80 pct. af din løn i op til seks måneder, hvis du mister dit job. Lønforsikringen koster kun 46 kr. om måneden, som betales sammen med dit kontingent. Lønforsikringen er fradragsberettiget, hvilket for dig betyder, at du reelt betaler godt 30 kr. om måneden efter skattefradrag. Til sammenligning koster en individuel lønforsikring ca. 300 kr. om måneden.

Tjek: Hvordan er din økonomi, hvis du bliver ledig? Tjek, om du er medlem af både fagforeningen Socialpædagogerne og a-kassen og har ret til lønforsikring. Husk også at nævne lønforsikringen i banken. Mange steder gør lønforsikringen en forskel, når du fx skal godkendes til boliglån.

☐ **Spar penge på forsikringerne**

Ikke alle kan blive forsikret hos Lærerstandens Brandforsikring – men som socialpædagog kan du. Er du allerede medlem hos Lærerstandens Brandforsikring, så gennemgå forsikringerne. Måske er du overforsikret?

Som medlem af Socialpædagogerne kan du også få en billig indboforsikring gennem Alka til kun 1.454 kr. om året. Samtidig får du 10 pct. rabat på resten af dine private forsikringer. Du kan indhente et gratis tilbud fra begge selskaber til dine forsikringsbehov og se, om der er penge at spare.

Tjek: Gennemgå dine forsikringer, eller få tilbud på nye på lb.dk eller alka.dk

☐ **Billig telefoni**

Hvor meget bruger du på dit mobilabonnement om måneden? Få Alka Mobil til 79 kr./måneden med fri tale og 30 GB data. Kåret som Bedst i Test af Forbrugerrådet Tænk i juli 2022.

Tjek: Hvor meget data bruger du reelt? Måske betaler du for meget og kan spare penge ved at skifte selskab til alkamobil.dk

☐ **Spar på mad, benzin og elregning**

Priserne er steget på mange nødvendige indkøb som benzin, fødevarer og el. Men du kan som medlem få rabat på en hel masse af de ting, du køber i forvejen. Fx kan du som medlem blive en del af Forbrugsforeningen, som er fagbevægelsens rabatklub. Når du melder dig ind, får du et kort, som du anvender som betalingsmiddel og optjener bonus på 8-10 pct. på fx dagligvarer, tandlægen eller elektronik.

Som medlem kan du også få et Plus-Kort, som er fagbevægelsens fordelsordning. Her får du adgang til rabatter på alt fra benzin til cykler eller din elregning – du kan få 10 pct. rabat, hvis du skifter elskabskab.

Tjek: Får du brugt alle de rabatter, du har ret til, når du køber fødevarer, benzin eller el? Meld dig ind på pluskort.dk og forbrugsforeningen.dk

☐ **Pssst! Er du under 26 år?**

Så kan du få gratis ansvarsforsikring hos Alka (dog med en selvrisiko på 1.000 kr.). **Læs mere på alka.dk**

OneStopShop

indenfor produkter til mennesker med kognitive vanskeligheder

TIME TIME

Det visuelle ur - giver tidsfornemmelse og mindsker stress.

PERFEKT i børnehaven, indskolingen eller S.F.O'en.

Gør tiden visual med Time Timer.

Kugledyne - syet af mennesker med autisme.

Leder du efter den bedste kugledyne?

Så er Spektrumshop Sansedyne® SILENT dit valg.

Hos Spektrum finder du bøger og hjælpemidler til mennesker med kognitive vanskeligheder.

Vi sidder klar med professionel rådgivning og service af fagfolk.

Vi har et stort udvalg indenfor:

- Sansestimulering
- Visualisering
- Beklædning
- Kugledynere

- samt et bredt udvalg af bøger indenfor bl.a. Autisme, ADHD og udviklings-hæmning.

Vores uddannede personale hjælper gerne med valg af sansestimulerende hjælpemidler

Se vores spændende kurser på www.spektrumshop.dk

SPEKTRUMSHOP

Quality in life

SpektrumShop ApS · Hjarbækvej 65 · 8831 Løgstrup · +45 7735 8786 · www.spektrumshop.dk

Hvilken diagnose kommer først?

Op mod 40 pct. af mennesker med udviklingshandicap kan også have en psykisk lidelse. Men det er ofte svært at skelne mellem, hvornår borgerens adfærd skyldes et udviklingshandicap, og hvornår det er autisme eller ADHD, der spiller ind.

Det kalder på en specialiseret socialpædagogisk indsats

Sagen kort

Udviklingshandicap og ADHD eller autisme

Når psykiske lidelser optræder hos mennesker med udviklingshandicap, er der ofte tale om komplekse problemstillinger, der stiller helt særlige krav til socialpædagogers faglighed og kompetencer. Ofte er det svært at vide, hvornår en adfærd kan forklares med et udviklingshandicap, og hvornår det fx er ADHD eller autisme, der ligger bag.

I dette tema kan du møde to arbejdspladser – botilbuddene Gårdene og VoksenBøgen – hvor borgerne ud over udviklingshæmning også har ADHD eller autisme, og få gode råd til, hvordan du spotter autisme og ADHD hos borgere med udviklingshæmning.

TEKST
SARA
MARIE
DYNESEN
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

AUTISME OG ADHD er udviklingsforstyrrelser, som mange socialpædagoger har indgående kendskab til. Det gælder også de to socialpædagoger Troels Lundbæk og Iben Wachmann Jensen, der arbejder på hvert sit botilbud med voksne borgere.

På Gårdene i Region Midtjylland, hvor Troels Lundbæk arbejder, har flere af borgerne ADHD, mens Iben Wachmann Jensens arbejdsplads, VoksenBøgen i

Afklaring
Fordi komorbiditet i form af psykiatriske diagnoser, herunder udviklingsforstyrrelser som autisme og ADHD, er udbredt hos mennesker med udviklingshæmning, er det særlig vigtigt at få problematikken belyst, mener psykolog Gaia Nedergaard.

at planlægge fysiske aktiviteter for borgerne med ADHD, for de har et kropsligt behov for at bevæge sig, fortæller Troels Lundbæk.

På VoksenBøgen har borgere med autisme særligt brug for struktur og genkendelighed, siger Iben Wachmann Jensen.

– Vi har særligt én borger med udpræget autisme, som har brug for, at vi starter dagen med piktogrammer. Han har det dårligt med pludselige forandringer, og han skal skærmes for alt for mange stimuli.

Komplekst felt

Beskrivelserne af de borgere, som Iben Wachmann Jensen og Troels Lundbæk arbejder med, lyder uden tvivl velkendte for mange socialpædagoger. Men der er en væsentlig pointe, som spiller en stor rolle i den socialpædagogiske indsats på de to botilbud.

For på Gårdene og VoksenBøgen har alle borgere udviklingshæmning, samtidig med

Aalborg Kommune, bl.a. er et tilbud til voksne med autisme.

Flere af de tilgange, de to socialpædagoger anvender, er kendte metoder, og målgrupperne har også genkendelige autisme- og ADHD-profiler.

– De borgere, der har ADHD, har det til fælles, at de kører hurtigere op. De reagerer på ukendte ting og utryghed ved at accelerere både i stemmeleje og fysisk. Vi sørger for

at de er diagnosticeret med en af de to udviklingsforstyrrelser ADHD eller autisme.

Og når man spørger specialisterne om udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelser, svarer de alle samstemmende: Det er meget, meget kompliceret. I tilfælde, hvor borgere har diagnoser ud

over et udviklingshandicap, er der ofte store udfordringer, fordi tilstandene både fortynder og forstærker hinanden.

Det er med andre ord svært at skelne mellem, hvornår borgerens adfærd skyldes et udviklingshandicap, og hvornår det er autisme eller ADHD, der spiller ind.

Forekommer hyppigt

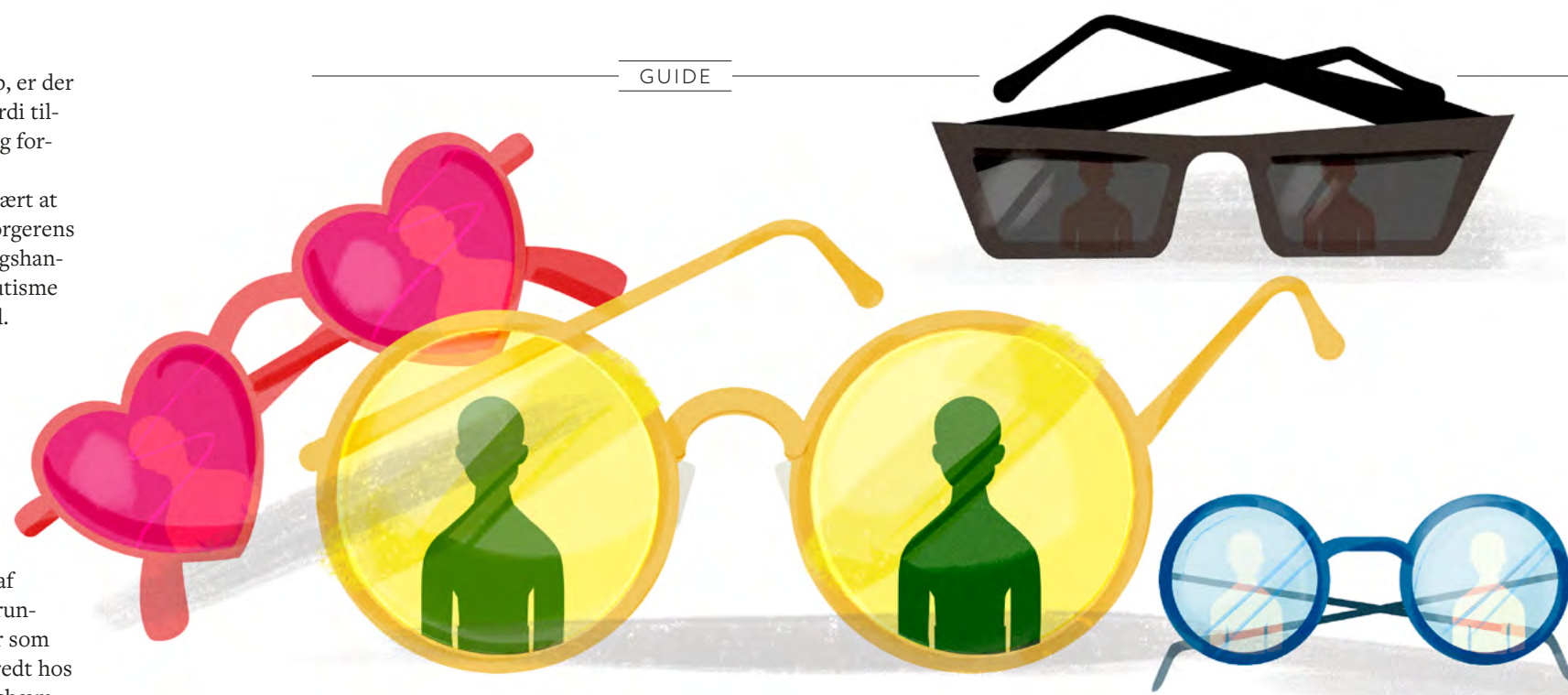
Det er først inden for de senere år, at eksperter har skærpet opmærksomheden på mennesker med udviklingshæmning og psykiske lidelser. Men fordi komorbiditet i form af psykiatriske diagnoser, herunder udviklingsforstyrrelser som autisme og ADHD, er udbredt hos mennesker med udviklingshæmning, er det særlig vigtigt at få problematikken belyst.

Sådan lyder det fra psykolog Gaia Nedergaard, som har flere års erfaring inden for oligofrenipsykatrien, som netop omhandler udviklingshandicap og psykiatriske lidelser.

– Der er en stor sandsynlighed for, at mennesker med udviklingshæmning kan have en psykiatrisk lidelse. Og jo sværere udviklingshæmmet man er, jo større er sandsynligheden faktisk.

Studier viser, at udviklingshandicap kan medføre en forøget risiko for psykiatriske lidelser på helt op mod 30 til 40 pct. Men en lav IQ hos borgeren kan medføre, at fagpersonalet overser eller bortforklarer de psykiske lidelser.

– Jeg har været på en række internationale konferencer, som netop har handlet om udviklingshæmning og psykiske lidelser. Og der bliver det mere og mere tydeligt, at det har konsekvenser, at mennesker med udviklings-

GUIDE

Mistanke om ADHD? Sådan spotter du tegnene og skærper den pædagogiske indsats

Psykiatriske diagnoser hos udviklingshæmmede er ikke sjældne. Desværre maskerer nedsatte kognitive funktioner ofte symptomer på forstyrrelser som ADHD. **I denne guide får du en introduktion til, hvilken type adfærd du skal holde øje med,** og hvordan du kan gribe problematikken an, hvis du mistænker, at en borger med udviklingshandicap har ADHD

TEKST SARA MARIE DYNESEN /// ILLUSTRATION SOLVEIG AGERBAK

1. Lav sammenligninger

Første skridt på vejen til at opdage, om en borger har ADHD, kan være at sammenligne vedkommende med andre udviklingshæmmede, der er på samme udviklingsniveau. Man skal have forskellige kompetencer på forskellige udviklingstrin, og **hvis en borgers adfærd adskiller sig markant fra andre med samme IQ, kan det lede tankerne hen mod en opmærksomhedsforstyrrelse som ADHD.**

2. Uro og impulsivitet

Hos mennesker med udviklingshandicap viser ADHD sig ofte gennem uro og en udadreagerende adfærd. Borgeren er svært at fastholde i en aktivitet, er hele tiden på vej videre og kan have meget svært ved at sidde stille. **Personalet kan opleve, at der er et stort støttebehov i forhold til at sikre, at borgeren ikke kommer galt af sted.** Uroen kan også vise sig ved, at borgeren hele tiden er opmærksom på, hvad andre laver, og blander sig i aktiviteter og samtaler.

Samtidig vil vedkommende have let ved at komme i konflikt, være udadreagerende og have meget svært ved at regulere sig selv. Frustrationstærsklen vil være meget lav på trods af et pædagogisk afskærmet miljø.

3. Tilpas den pædagogiske indsats

Borgere med ADHD og udviklingshæmning har brug for pædagogiske medspillere. En høj grad af tolerance og tålmodighed er vigtig hos det faglige personale. Det skyldes især, at udviklingstrinnene er små, og at man skal kunne få øje på de potentialer og muligheder, der viser sig i de små skridt.

Viden om den enkelte borgers udviklingsalder er væsentlig, for så kan man som socialpædagog sikre, at man arbejder inden for borgerens nærmeste udviklingszone. Det er vigtigt ikke at sætte barren for højt og forlange for meget.

4. Skab ro med struktur

Har en borger udviklingshæmning og ADHD, er struktur en væsentlig faktor for, at borgeren kan trives. Struktur skaber ro og genkendelighed og giver overblik. Hvis man som socialpædagog skal kompensere for borgerens udfordringer med målrettet adfærd, **kan døgnrytmeplaner være et godt værktøj til at strukturere hverdagen.**

5. Tal til nervesystemet

Hvis en borger er tæt på at komme i affekt, er Low Arousal en god tilgang. Har man et udviklingshandicap og ADHD, kan adfærden være voldsom.

Men et roligt, smittende nervesystem virker, når samværet eller kontakten til personalet og andre borgere bliver svær.

Socialpædagoger, der arbejder med denne målgruppe, kan desuden have gavn af risikovurderingsværktøjer som LA2 eller Brøset Violence Checklist for at forebygge episoder, hvor borgeren kommer i affekt.

6. Gør dig klog på borgeren

Vil du gerne til bunds i din mistanke om, at en udviklingshæmmet borger har ADHD, bør personalegruppen starte med at lave observationer. Her beskriver I de situationer, som borgeren ikke kan håndtere, eller hvor vedkommende ender i affekt. Hvilke situationer drejer det sig om? Og hvad kan det være udtryk for? Læg også mærke til, hvilke styrker borgeren har.

Alle med ADHD har styrker, der kan bruges positivt, hvis de får plads til at vise det.

Skal borgeren udredes i psykiatrien, er det vigtigt, at man samler så meget information som muligt og laver grundige beskrivelser. Forældre og pårørende er vigtige at have med, da ADHD ikke er en diagnose, der dukker op ud af det blå. Det er en livslang diagnose. Derfor har adfærdsproblemerne og symptomerne på hyperaktivitet og impulsivitet højst sandsynligt også været til stede i barndommen.

KILDER: GAIA NEDERGAARD, PSYKOLOG OG TROELS LUNDBÆK, SOCIALPÆDAGOG GÅRDENE

hæmning ikke får de diagnoser, som de har brug for i forhold til, at de kan få den rigtige medicin og den rigtige pædagogik, siger Gaia Nedergaard.

Struktur er nøgleordet

På Gårdene har alle borgere udviklingshæmning og en form for komorbiditet. Det er en målgruppe med adfærdsproblematikker, og nogle har misbrugsproblemer. Gårdene har også mulighed for at tage imod borgere, der har en dom.

Og skal socialpædagog Troels Lundbæk bruge et enkelt ord til at beskrive arbejdet med de borgere, der har udviklingshæmning og ADHD, er han ikke i tvivl: komplekst.

– Generelt er det ret komplekst. De er alle sammen udviklingshæmmede, så deres frontallapper er ikke udviklet ordentligt, og de har problemer med de eksekutive funktioner. Derudover kommer deres ADHD-diagnose, som påvirker dem yderligere, siger han.

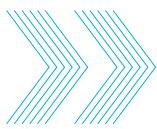
I den pædagogiske tilgang er nøgleordene struktur med døgnrytmeplaner og Low Arousal, for den bedste måde at tilgå målgruppen på er ved at smitte med et roligt nervesystem.

– Det kan være lidt af et paradoks, når man står over for en med ADHD, hvor det gerne kører på de høje omdrejninger. Det handler meget om at få dem ned i gear, når samværet eller kontakten bliver svær, siger Troels Lundbæk.

En del af borgerne på Gårdene er dømt for personfarlig kriminalitet, og derfor bruger personalet også risikovurderingsværktøjet Brøset Violence Checklist til at sikre regulering og trivsel. Alle tre værktøjer er i høj grad nødven-

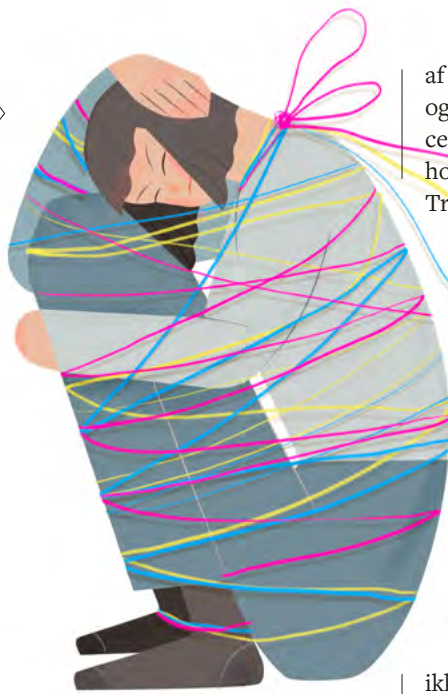
Tilgang

Det kan være vanskeligt at gennemskue, hvad den rigtige tilgang til borgeren er. For nogle af tilgangene kan modvirke hinanden. Noget, der støtter borgers udviklingshæmning, kan måske påvirke hans ADHD.

Hvis ikke man har den viden og erfaring omkring borgerne, som vi har, vil de være dårligere stillet. Det er der ikke nogen tvivl om.

— Troels Lundbæk, socialpædagog Gårdene

dige, fordi borgernes problematikker hænger sammen med, at de har svært ved at forstå deres egne udfordringer.

– Normalt begavede med ADHD kan godt rationalisere over deres udfordringer. De kan have et svært følelsesliv, men rationelt ved de godt, hvad der er bedst for dem, og hvad der kan hjælpe dem i svære situationer. Den forståelsesrække bliver besværliggjort

af borgernes udviklingshæmning og mangel på kognitive ressourcer. De har ingen refleksion i forhold til deres vanskeligheder, siger Troels Lundbæk.

De vigtige undtagelser

Det er en sag for psykologer og psykiatere at afgøre, om en borger lider af komorbiditet i form af udviklingshæmning og ADHD eller autisme. Generelt skal mennesker med udviklingshandicap opfylde nogle af de samme kriterier som normalt begavede for at få en diagnose. Men der er undtagelser.

I udgangspunktet kan man fx ikke forvente, at en borger med udviklingshæmning kan holde koncentrationen i længere tid. Derfor er lav koncentrationsevne ikke nødvendigvis et tegn på ADHD hos denne målgruppe, selvom det ville være det hos normalt begavede.

Det kan i forvejen være svært for mennesker med udviklingshæmning at fornemme andres grænser og at have situationsfornemmelse, mens det samtidig er normalt at være urolig og impulsiv.

– Derfor kan det være svært at skelne, hvad der er et udviklingshandicap, og hvad der er ADHD eller autisme, siger psykolog Gaia Nedergaard.

Udfordringerne varierer

På VoksenBøgen oplever afdelingsleder Marianne Fuusager da også, at botilbuddets borgere er meget forskellige. Og selvom diagnoserne er de samme, varierer udfordringerne.

– Det, der går igen, er udviklingshæmning. Men man kan være mere eller mindre udviklingshæmmede, ligesom der er forskellige

grader i forhold til den autistiske forstyrrelse, hvor nogle kan være massivt autistiske, og andre har autistiske træk. Det vil være forskelligt, i hvilken grad man er udfordret, siger Marianne Fuusager og tilføjer, at også borgerens levede liv spiller ind, uanset hvem man er:

– Kommer man fra en ressourcerstærk familie, som har tilbudt de optimale rammer, og har man en tryk tilknytning? Eller kommer man fra en familie, der har været belastet, så der sammen med udviklingshæmningen og autismen også ligger en potentiel tilknytningsforstyrrelse? Det er ikke uvæsentligt, hvilket liv man har levet, og hvad man kommer fra, siger hun.

Helhedsorienteret indsats

Ligesom på Gårdene har samtlige borgere på VoksenBøgen et udviklingshandicap. Borgernes funktionsniveau afhænger både af graden af udviklingshæmning, og hvordan autismen træder frem hos den enkelte.

På VoksenBøgen er den overordnede pædagogiske tilgang neuropædagogik, men hver borger har et individuelt tilrettelagt tilbud. Det kan fx være et en-til-en-tilbud, som det er tilfældet med en borger, Iben Wachmann Jensen giver som et eksempel på, hvordan man kan tilgå mennesker med autisme og udviklingshæmning.

Den pågældende borger har et relativt dårligt funktionsniveau og skal derfor helst kunne mærke personalet. Socialpædagogerne mærker tydeligt, at han kommer i ubalance, hvis ikke deres adfærd er tilstrækkelig tydelig – og de anvender derfor bl.a. Low Arousal.

– Ud fra borgerens behov sætter vi en god ramme op ved at skabe

struktur, genkendelighed og forudsigelighed. Og når vi arbejder med Low Arousal, så hægter borgerne sig på vores nervesystem, siger Iben Wachmann Jensen.

Hun arbejder også TEACCH-inspireret med borgeren for at skabe en synlig dagstruktur gennem piktogrammer – og har i sin tilgang først og fremmest det lange lys rettet mod hans autisme, for det er det, han har behov for.

– Det er ikke altid nemt at se, om det er udviklingshæmning eller autisme, der skinner igennem i forhold til borgerens adfærd. Derfor arbejder vi helhedsorienteret, men selvfølgelig med udgangspunkt i de behov, som autismen stiller, siger hun.

Stærk refleksion

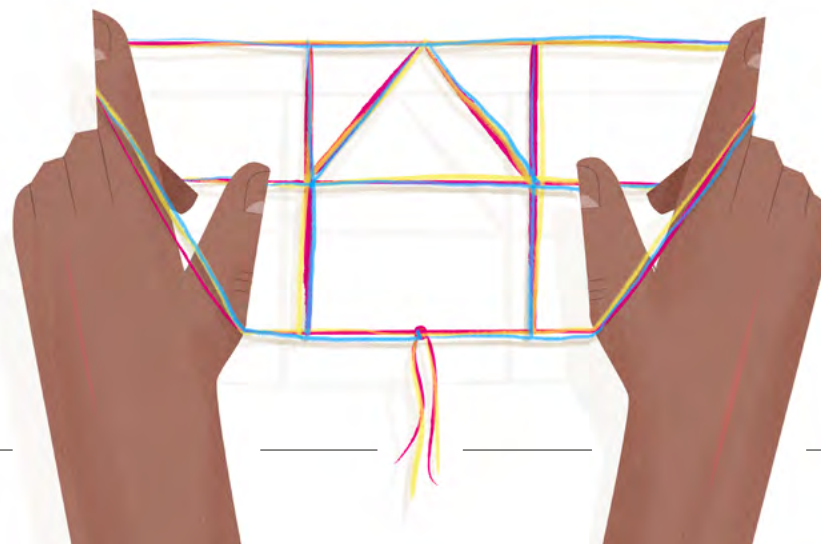
På Gårdene i Randers arbejder man ud fra, at målgruppen kræver en specialiseret indsats. Derfor får medarbejderne løbende kurser i tilgange som neuropædagogik, KRAP og sikkerhed. Samtidig kræver tilgangen til den enkelte borger et højt refleksionsniveau og et kendskab til borgerens udfordringer og adfærd, for det er en sårbar målgruppe, siger Troels Lundbæk:

– Det er ikke altid nemt at se, om det er udviklingshæmning eller autisme, der skinner igennem i forhold til borgerens adfærd. Derfor arbejder vi helhedsorienteret, men selvfølgelig med udgangspunkt i de behov, som autismen stiller.

— Iben Wachmann Jensen, socialpædagog VoksenBøgen

Specialisering
Afdelingsleder på VoksenBøgen Marianne Fuusager er enig i, at mennesker med udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelser kræver en socialpædagogisk specialisering.

– De er dybt afhængige af, at andre støtter dem, og de er sårbare i kraft af den kompleksitet, som diagnosen har. De er også mere tilbøjelige til at have misbrugsproblemer og ende i kriminalitet. Så hvis ikke man har den viden og erfaring omkring borgerne, som vi har, vil de være dårlig-

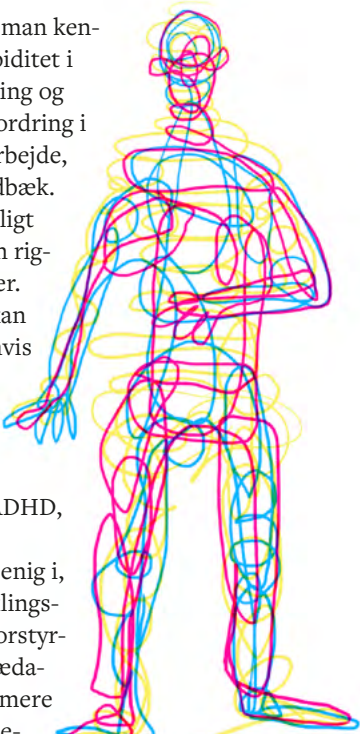
gere stillet. Det er der ikke nogen tvivl om.

Men uanset hvor godt man kender borgeren, vil komorbiditet i form af udviklingshæmning og ADHD altid være en udfordring i det socialpædagogiske arbejde, lyder det fra Troels Lundbæk.

– Det kan være vanskeligt at gennemskue, hvad den rigtige tilgang til borgeren er. For nogle af tilgangene kan modvirke hinanden. Så hvis man gør noget, der støtter borgerens udviklingshæmning, kan det i sidste ende være dumt, fordi det påvirker hans ADHD, siger han.

Marianne Fuusager er enig i, at mennesker med udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelser kræver en socialpædagogisk specialisering. Jo mere kompleksitet, jo mere specialisering og faglighed kalder det på, mener hun.

– Det kræver et indgående teoretisk og fagligt kendskab til begge diagnoser. Men i høj grad også til, hvordan man tilgår det i praksis. Man skal kunne identificere, hvad det enkelte menneske har brug for, og hvordan man finder frem til nærmeste udviklingszone hos den enkelte borger. ×

GUIDE

Seks gode råd: Sådan spotter du autisme hos borgere med udviklingshæmning

Autisme kan være svært at få øje på hos mennesker med udviklingshandicap. Ofte maskerer de nedsatte kognitive funktioner symptomerne – men der er tegn, man som socialpædagog kan være opmærksom på. **I denne guide får du en introduktion til, hvordan du identificerer og støtter borgere med udviklingshæmning og autisme**

TEKST SARA MARIE DYNESEN /// ILLUSTRATION SOLVEIG AGERBAK

1. Hold øje med manglende sprog og ritualiseret adfærd

Hos mennesker med autisme og udviklingshæmning får man ofte øje på de samme kendetegn som hos mennesker med autisme, der ikke har et udviklingshandicap. Det kan fx være ritualiseret adfærd, særinteresser og rigiditet.

Hos mennesker med udviklingshæmning kan borgeren have en seksualitet, der retter sig mod ting frem for mod andre mennesker. **Borgeren kan have dårligt eller manglende sprog, og fraværet af forestillingsevne kan også være et tegn på autisme.** Det er dog en kompetence, der også kan være kompromitteret af både udviklingshæmning og autisme.

2. Skab gode rammer

Når man skal skabe gode rammer for en borger med autisme og udviklingshæmning, kræver det først og fremmest, at rammerne svarer til, hvad det enkelte menneske konkret har behov for.

En borger i denne målgruppe har måske ikke behov for at bo i et stort botilbud, da det kan stresser ham eller hende. Rammerne skal give tilstrækkelig struktur og tage hensyn til borgerens komplekse diagnose. Hvis ikke rammerne er optimale, vil en specialiseret pædagogisk indsats ikke have den ønskede effekt på borgerens trivsel.

3. Autismevenlig pædagogik gavner

Behovet for en autismevenlig pædagogik går igen fra andre autisme-målgrupper. **Derfor har målgruppen gavn af, at socialpædagoger arbejder TEACCH-inspireret med fokus på at skabe forudsigelighed, struktur og genkendelighed.** ABA-metoden (Applied Behaviour Analysis), som tager udgangspunkt i, hvordan menneskers adfærd bliver påvirket og ændret i samspil med omgivelserne, er også gavnlig, da den styrker borgeren i at lære fra omverdenen.

Den neuropædagogiske og neuroaffektive tænkning kan bruges til at identificere nærmeste udviklingszone og afdække, hvilke vanskeligheder og forstyrrelser borgeren har på autonomt, limbisk og præfrontalt niveau. Ud fra de forståelser kan man give støtte og hjælp samt skabe de interventioner, som den enkelte har brug for.

4. Skab en specialiseret socialpædagogisk indsats

Borgere med udviklingshæmning og autisme er en målgruppe, der rummer kompleksitet. Derfor er en specialiseret tilgang, hvor man som socialpædagog har et indgående teoretisk og fagligt kendskab til begge diagnoser, en fordel. Den socialpædagogiske indsats kræver et fagligt blik, som er i stand til at identificere vanskeligheder og udfordringer hos den enkelte, og hvilke metoder der er nødvendige.

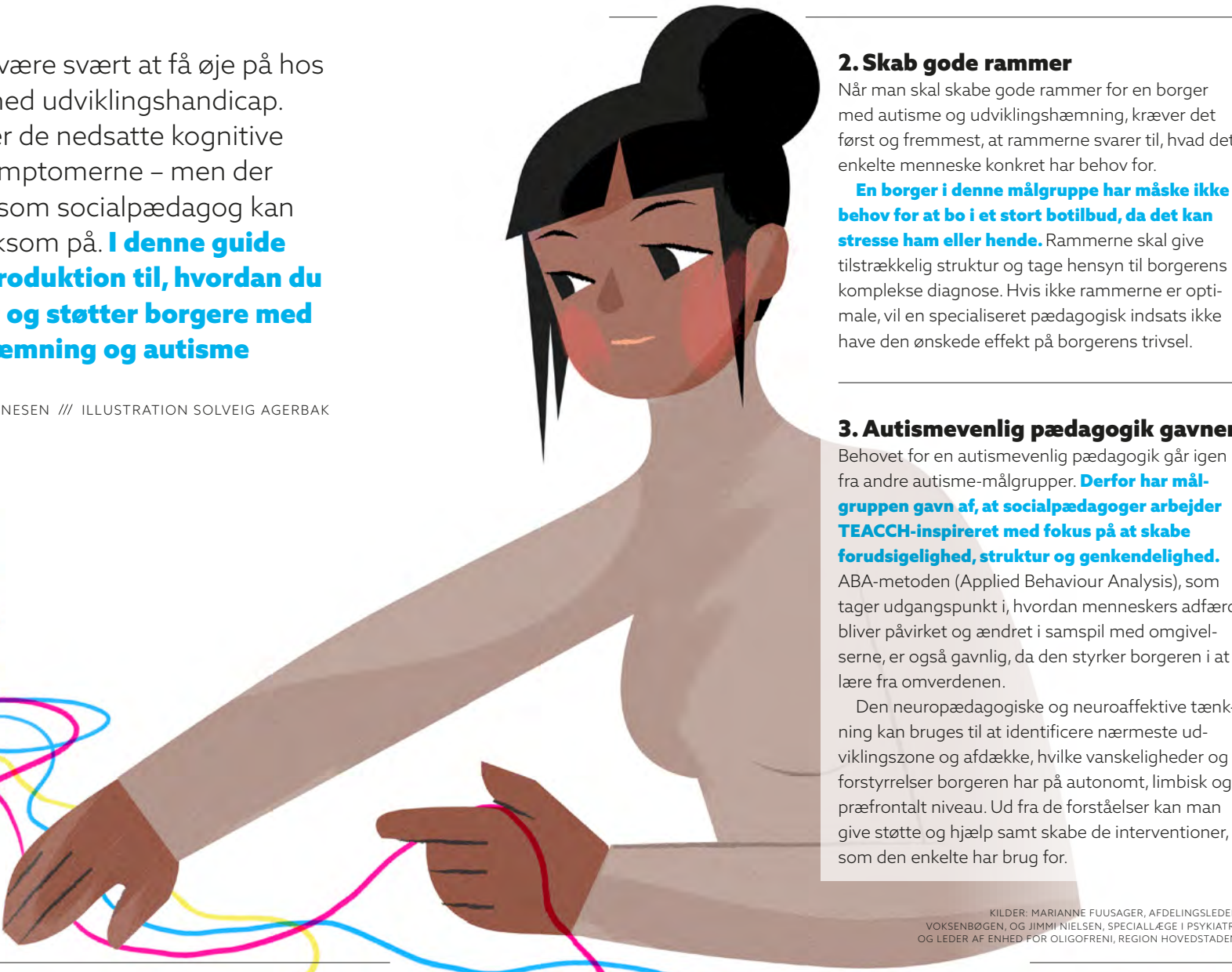
En solid forståelse af autisme er grundlæggende i arbejdet med målgruppen, så længe den ikke bliver rigid. Fleksibilitet og plads til at forstå det enkelte menneske, ud fra hvad han eller hun har brug for, er vigtigt i den socialpædagogiske tilgang.

5. Få øje på mistrivsel

Hvis man som socialpædagog har en mistanke om, at en borger med udviklingshæmning kan have autisme, er det vigtigt at holde øje med mistrivsel og udadreagerende adfærd. Mennesker med autisme er bedre hjulpet, hvis de har et intellekt, der kan kompensere for deres handicap, men det er mennesker med udviklingshæmning ikke i stand til. **Derfor kan denne målgruppe udvise tegn på mistrivsel, hvis de fx oplever uforudsete ændringer i hverdagen, eller hvis rammerne er utilstrækkelige.** Man bør især holde øje med, om der er et forøget stressniveau, tvangsritualer, selvskaede eller udad- eller indadreagerende adfærd.

6. Brug udredning til at tilpasse indsatsen

En udredning er altid nyttig – og jo før, jo bedre. **En udredning kan især være værdifuld i de tilfælde, hvor man som socialpædagog er i tvivl om, hvorvidt ens billede af borgeren er tilstrækkeligt nuanceret.** Udredningen giver nemlig en kvalificeret forståelse af borgeren og hans eller hendes udfordringer og kompetencer. Udredningen gør det samtidig muligt for fagpersonale at opstille relevante miljømæssige, strukturelle og læringsmæssige tiltag og tilgange.

KILDER: MARIANNE FUUSAGER, AFDELINGSLEDER VOKSENBOGEN, OG JIMMI NIELSEN, SPECIALLÆGE I PSYKIATRI OG LEDE AF ENHED FOR OLIGOFRENI, REGION Hovedstaden

Ny faglig podcast

Hvordan kan du som socialpædagog bedst støtte en borger med udviklingshæmning, der samtidig har et skadeligt forbrug af rusmidler eller alkohol? Det kan du få gode råd til i det nyeste afsnit af Socialpædagogernes podcast.

Lyt med på sl.dk/podcast

SOCIALPÆDAGOGERNE

HVORDAN KLIPPER VI BORGERENS NEGLE?

Vi har en borger, som ikke ønsker at få klippet sine negle på hænderne, skrev socialpædagog Signe Engberg Petersen i Facebook-gruppen 'Socialpædagog til socialpædagog', hvor hun efterlyste gode idéer til at finde en løsning, der ikke indebar magtanvendelse. Her er nogle af de svar, hun fik:

Susanne Jensen

Masser af tålmodighed, en kendt og elsket sang, en neglefil i stedet for en saks. Alt sammen gentages med ensartethed/struktur af alle, der har opgaven. Dette samt den bedste tid på dagen for borgeren har virket i forhold til en udviklingshæmmet borger uden sprog for mig og mine kolleger.

Lotte Vestermann

Jeg har lavet et succes-kriterie, der siger 'en negl klippet'. Hvis det lykkes, er jeg tilfreds, og projektet er startet. Næste middel, jeg har succes med, er at synge fx 'Mariehønen evigglad'.

Pernille Bøndergaard Sigh

Da jeg var i praktik, for 100 år siden, sad jeg i fire timer hos en borger for at motivere til at få klippet negle. Jeg tog simpelt hen en pose chips og begyndte at klippe minestykker af mine egne negle. Hver gang jeg havde klippet, tog jeg en chips. På den måde ville jeg lære ham, at de to ting hang sammen. Og det lykkedes sgu! Han fik klippet negle til sidst! Kan huske, at jeg kunne flyve bagefter 😊 Han var meget kognitivt udfordret og havde heller ikke noget sprog.

Lone Abildgaard

Jeg har oplevet det ved en borger. Det lykkedes, da vores hænder ikke rørte hans. Det gjorde vi ved at bruge et håndklæde, som vi rørte hans hænder med. Det gjorde, at han ikke trak hånden til sig.

Christina Halling Andersen

Mit forslag er at undgå at skifte metoder, redskaber m.m. Det vil sandsynligvis gøre det mere utrygt. Lav/find en metode, som alle bruger, dokumentér, hvordan det er gået, gør det evt. en gang i ugen, hvor I prøver, og fjern tingene efter en vis tid. Kan borgeren evt. profitere af belønning? Så kunne denne indtænkes.

Karina Severin Petersen

Hos os laver vi en aftale ved morgenmaden om, at i dag skal vi klippe negle. Nogle gange lykkes det kun at klippe et par negle, nogle gange alle sammen. Og så vidt det er muligt, er det altid samme medarbejder, der klipper. Det giver tryghed og forudsigelighed for borgeren 😊

Charlotte Røhmer Rudegaard

Noget, som distraherer, fx en iPad. Eller noget andet, som interesserer borgeren. Havde fx en borger, der engang var glad for fly. Så satte en kollega billeder af fly op i loftet, og så var det meget nemmere at barbere, klippe negle osv.

Din kommentar ...

BASEN KOMPETENCECENTER

Kurser for fagfolk, der arbejder med børn og unge med særlige behov

KURSER EFTERÅR 2022

- Teenagere på autismspektret og komorbiditet | D. 18.11.22 (KBH)
- Hvordan arbejder man med ufrivilligt skolefravær, skolevægring og isolation blandt børn og unge | 29.11.22 (Silkeborg)
- Hvordan passer du på dig selv som professionel | D. 30.11.22 (Silkeborg)
- Uddannelse i arbejdet med børn og unge med skolevægring | Jan-marts 2023 (KBH)

www.basenkompetencecenter.dk
info@basen.dk | 3929 6767

FLOOFERS

- tryghed vejer mere

Ikke en helt almindelig tyngdebamse

- kombinerer flere beroligende egenskaber
- "maven" fyldt af økologiske kirsebærsten
- 5 vægtvarianter - op til 2,4 kg
- har hver sin personlighed
- dansk opfindelse
- kan vaskes
- EAN

www.floofers.dk

Messingvej 34A ♥ 8940 Randers SV
info@floofers.dk ♥ tlf. 2273 7590

IG: floofers_theoriginal

Socialpædagogen /// 2022 DECEMBER #11 27

BESLUTNING

FAGLIGHED ER VORES RETTESNOR

Med kongresbeslutningen 'Faglighed forandrer liv' ønsker Socialpædagogerne at mobilisere og engagere hele organisationen yderligere i arbejdet med at sikre uddannede socialpædagoger på landets socialpædagogiske arbejdspladser

Det har konsekvenser, når fagligheden bliver presset. For socialpædagogerne og for borgerne. Derfor vil vi med kongresbeslutningen gøre uddannelseskravet og arbejdet for at sikre flere uddannede socialpædagoger til den højeste politiske prioritet i hele organisationen, sagde forbundsnæstformand Verne Pedersen, da hun præsenterede kongresbeslutningen 'Faglighed forandrer liv'.

Med kongresbeslutningen sætter Socialpædagogerne blus på udviklingen på tre forskellige måder:

Endnu flere stolte og engagerede socialpædagoger skal bidrage til synligheden om betydningen af den socialpædagogiske faglighed på arbejdspladser, i mødet med borgerne og over for beslutningstagere.

På arbejdspladserne skal en stærk socialpædagogisk faglighed være en vigtig del af arbejdet hos TR, AMR og lederne – noget, de fx kan arbejde aktivt med i forhold til fastholdelse og rekruttering af medarbejdere. Arbejdspladserne skal også arbejde aktivt for, at flere medarbejdere uden uddannelse tager en merituddannelse til socialpædagog.

Også i det politiske arbejde – både lokalt, på nationalt plan og ved OK-forhandlingsbordet – skal Socialpædagogerne arbejde for flere uddannede socialpædagoger til det socialpædagogiske arbejde. X

**50.000 kr.
til International
Børnesolidaritet**

På kongressen blev International Børnesolidaritets arbejde i Bolivia hædret med en solidaritetsbevilling på 50.000 kr. Pengene går til at støtte arbejdet med at give gadebørn i Bolivia en bedre tilværelse.

HØRT

Vi har et fag og en faglighed, vi kan være hamrende stolte af, og det har været ledestjernen i en kongresperiode med mange resultater – men også mange udfordringer. Og selvom vi lige nu er i en ret kritisk periode, så ændrer det ikke på vores fælles projekt og vores fælles ambitioner om at sikre flere uddannede socialpædagoger, bedre løn, større politisk fokus på socialområdet og en styrket pædagoguddannelse.

— **Benny Andersen**, formand for Socialpædagogerne, i sin beretningstale på forbundets kongres 2022

Formand eller forperson? Et af de ændringsforslag, der blev diskuteret, var, om de valgte titler i forbundet i fremtiden skal skiftes ud med ukønnede titler. Forslaget blev ikke vedtaget.

FOTOS: NILS LUND PEDERSEN

GENVALG

De fire nuværende forretningsudvalgsmedlemmer, Benny Andersen, Marie Sonne, Verne Pedersen og Michael Madsen, blev uden modkandidater genvalgt på kongressen fredag 11. november. X

Workshop

På kongrestemadagen skulle de delegerede omsætte kongresbeslutningen 'Faglighed forandrer liv' til praksis – dvs. inspirere og dele erfaringer med hinanden.

PLUK FRA DEBATTEN

Jeg kunne godt ønske mig, at vi fik ændret retorikken omkring os. Jeg hører i valgkampen journalister og politikere omtale os som hænder. Det bekymrer mig. For jeg mener faktisk, at jeg er ret meget mere end hænder.

— **Dorthe Mortensen**, delegeret fra Socialpædagogerne Østjylland

Det specialiserede socialområde er slet ikke blevet prioriteret. Regeringen har svigtet det, der skulle være essensen af velfærdssamfund, nemlig de svageste. Det er sølle, og det rammer arbejdspladserne. Det er ikke udtryk for stigende udgiftspres. Det er udtryk for manglende prioritering.

— **Peter Kristensen**, kredsformand Socialpædagogerne Nordjylland

I 2006 startede jeg som socialpædagog i socialpsykiatrien. Hovedparten var socialpædagoger, enkelte sundhedsfaglige. Siden har virkeligheden ændret sig markant. I takt med at vi bliver færre socialpædagoger, falder fagligheden, men kravet til dokumentation stiger samtidig.

— **Morten Lundhøj**, delegeret fra Socialpædagogerne Storstrøm

I forhold til de rekrutteringsudfordringer, vi står med lige nu, er der også en stor udfordring i forhold til at sikre nok socialpædagogisk uddannede ledere til det specialiserede socialområde. Vi ved, at socialpædagogiske ledere har en positiv betydning for kvaliteten i arbejdet.

— **Finn Harald Rasmussen**, kredsformand Socialpædagogerne Sydjylland

Penge er ikke alt. Men vi bliver ikke lønnet svarende til det arbejde og ansvar, vi står med hver dag. Nogle gange skal budskabet om, at der skal ske ændringer, lyde så klart, så dem, der ikke er i kredsbestyrelserne, hører, ser og mærker, at deres fagforening kæmper deres sag.

— **Christina Louise Hansen**, delegeret fra Socialpædagogerne Nordsjælland

Hos os er alle borgere uund- værlige

På dagtilbuddet **Lejbjergcentret** i Aalborg har personalet hver dag fokus på at få borgernes ressourcer i spil. Uanset handicap bidrager alle borgerne til den daglige drift af huset og bliver dermed en del af fællesskabet. Samtidig har dagtilbuddet taget et opgør med meningsløs dokumentation. Lejbjergcentret har netop vundet Socialpædagogernes Pris 2022

TEKST
HENRIK JENSEN
///
FOTO
MICHAEL BO RASMUSSEN

Ressourcer

På Lejbjergcentret bliver alle borgere i dag set som værdifulde ressourcer. Hvor det før var personalet, der styrede det meste, er det nu borgerne, som i høj grad er med til at drive huset. Det centrale omdrejningspunkt i Lejbjergcentret er receptionen, som er betjent af borgerne. De tager sig af reelle opgaver som for eksempel at tage imod telefonbeskeder, holde styr på aktivitetstavlen, lave rundvisninger i huset og modtage tilmeldinger til sociale arrangementer.

Brugerstyret

Frank er blind og er gennem snart ti år kommet på Lejbjergcentret flere gange om ugen. Frank er bl.a. aktiv i kulturudvalget, som planlægger sociale arrangementer, foredrag og musikarrangementer på Lejbjergcentret. Han er også fast tovholder til morgensamlingerne, hvor han med rolig og myndig stemme står for at formidle vigtige informationer og fælles beskeder til resten af huset. – I dag er det meget os borgere, der er med til at bestemme her på Lejbjergcentret, og det kan jeg godt lide, siger Frank.

Husfotograf

Elisabeth er Lejbjergcentrets husfotograf. En af hendes faste opgaver er at tage billeder af de andre borgere til aktivitetstavlen, som bliver sat op hver dag, så alle kan se, hvem der er hvor i huset. Før var det personalet, der tog billeder af borgerne. Elisabeth har fuldstændig styr på det tekniske. I begyndelsen skulle hun ofte have hjælp til at kontakte de borgere, hun skulle fotografere, men det er blevet nemmere for hende med tiden. Hun er dog stadig ikke meget for selv at blive fotograferet.

Dokumentation

Socialpædagog Alice Lambertsen oplever, at der i dag er meget mere kvalitet i dokumentationen end før, hvor hun mest havde fokus på at sætte flueben ud for alle borgernes delmål. Lejbjergcentret har fået lov af Aalborg Kommune til at droppe borgernes konkrete delmål og i stedet udelukkende fokusere på at sætte borgernes ressourcer i spil. – Nu kan jeg koncentrere mig om at følge borgerens motivation og gå med den bold, som borgeren sender af sted, siger hun. Det meste dokumentation laves sammen med borgeren.

Et fælles mål

Socialpædagogerne Alice Lambertsen (tv.) og Betina Sarup bruger ikke længere tid på meningsløs dokumentation ved computeren. Før var der for hver borger på Lejbjergcentret typisk formuleret tre konkrete delmål. Borger skal vande blomster, køre ud med skraldespanden, cykle to km på kondicykel osv. Men personalet brugte alt for meget tid på at holde styr på de mange delmål for de mere end 100 borgere. I dag er de individuelle delmål erstattet af et enkelt delmål, der er fælles for alle borgere: Borgerne sætter deres ressourcer i spil. – Det giver meget bedre mening for vores arbejde med borgerne, siger Betina Sarup.

Receptionen

Meyassar passer receptionen på Lejbjergcentret sammen med Bo (tv.) og Thomas. Det er også dem, der tager telefonen, når den ringer. Tidligere var det altid personalet, der tog telefonen – men det var ofte forstyrrende for deres arbejde med borgerne. En dag for knap fem år siden foreslog en af dagtilbuddets borgere, at hun da gerne ville passe telefonen. Selvom hun har cerebral parese og ikke er så let at forstå, fik hun lov til at prøve, og det gik over al forventning. I dag er alle opgaver i receptionen overtaget af borgerne.

Lejbjerg Nyt

Fire gange om året udgives Lejbjerg Nyt med artikler og historier om Lejbjergcentret og borgernes oplevelser. De fleste artikler skriver borgerne selv. Jan (tv.) er ny på Lejbjergcentret, og til næste nummer har han valgt at skrive en fin lille præsentation af sig selv. Betina har skrevet en artikel om sin nye røde el-scooter, som hun har købt på Hjallerup Marked.

Redaktionsmøde

Før var det personalet, der redigerede Lejbjerg Nyt, men den opgave har en af borgerne, Elisabeth, nu overtaget. På dagens redaktionsmøde skriver hun på tavlen, hvor meget plads de forskellige artikler må fylde i det næste nummer. Socialpædagog Kamilla Pretzmann (th.) sikrer sig, at alle i redaktionsgruppen kommer til orde, mens de gennemgår og kommenterer artiklerne. Henrik er chefredaktør. Sammen med Mette (forrest) har han skrevet en artikel om, da de var til chilismagning i det grå værksted.

Lejbjergcentret

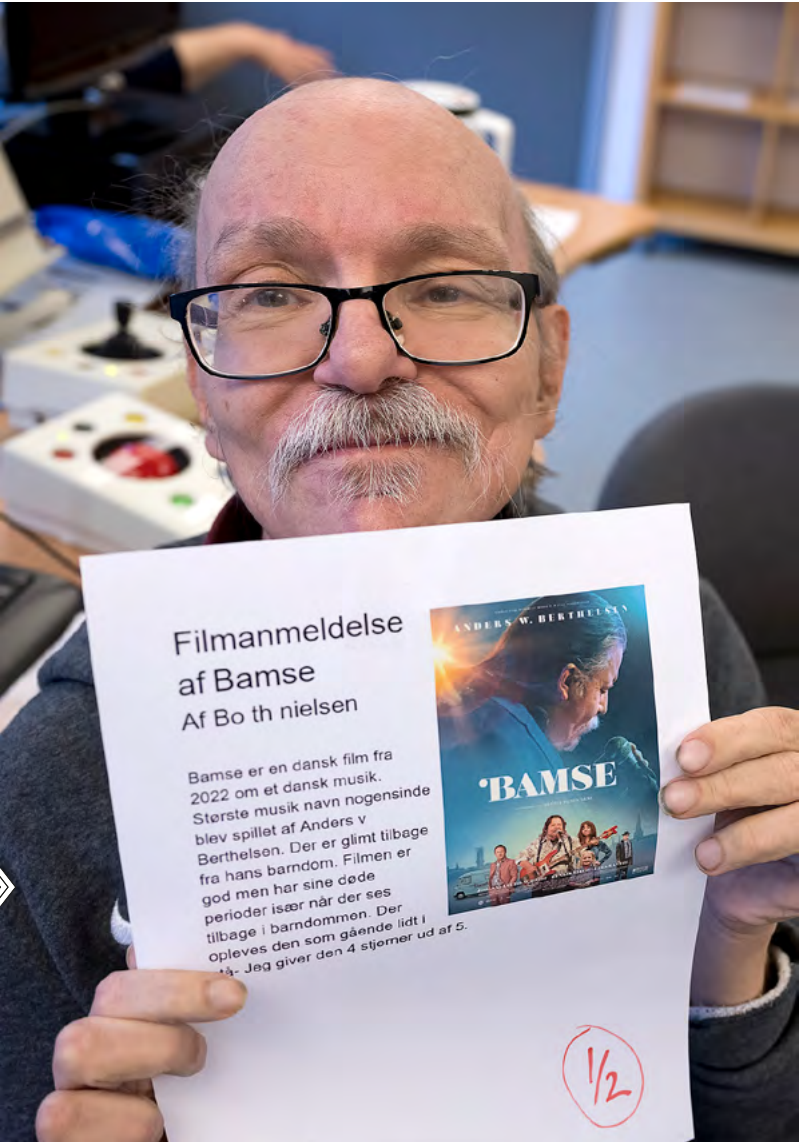
Lejbjergcentret er et dagtilbud i Aalborg, som primært henvender sig til personer med en erhvervet hjerneskade eller et fysisk handicap. Der er også flere borgere med Parkinsons syge, sklerose og andre neurologiske lidelser blandt de i alt 104 borgere, som kommer i dagtilbuddet.

Der er 14 medarbejdere i Lejbjergcentrets aktivtetsdel. Seks socialpædagoger, fire ergoterapeuter, tre SOSU-assistenter og en idrætsuddannet.

På Socialpædagogernes kongres i november modtog Lejbjergcentret Socialpædagogernes Pris 2022. Prisen på 40.000 kr. uddeles til en socialpædagogisk arbejdsplads eller enkeltperson, der leverer høj kvalitet i arbejdet med borgerne eller styrker socialpædagogerne som faggruppe.

Filmanmelder

Bo er fast filmanmelder i Lejbjerg Nyt. Han er filmnørdd og fortæller, at han har mere end 700 dvd'er derhjemme. Til næste nummer har han skrevet en anmeldelse af filmen om Bamse. Selvom den har sine døde perioder, får filmen fire stjerner af Bo.

Der er mange fordomme om ADHD

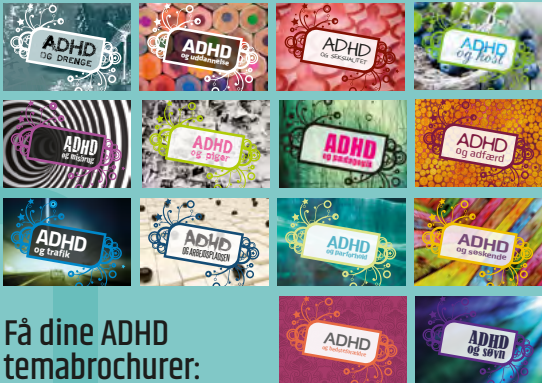
Vi forsøger at nedbryde dem ved at udbrede viden om ADHD

ADHD er ikke altid til at få øje på. I mange år har børn og unge med diagnosen ADHD været betragtet som hyperaktive, dem der "kravler på væggene". Men mange, især piger og unge kvinder, lever med ADHD som en skjult sygdom.

Hos fx piger med ADHD er det ikke nødvendigvis hyperaktiviteten, der er det mest iøjnefaldende. Der kan ofte være en tendens til at være uopmærksom, glemsom, genert. Det er symptomer, der er svære at få øje på og bliver ofte overset af forældre og øvrige voksne, der omgås pigerne i deres dagligdag.

I brochureserien ADHD og ... fokuserer vi på ADHD'ens mange facetter. De kan være til stor hjælp, for dem, der har ADHD inde på livet – enten som patient eller som pårørende. Du finder alle 14 brochurer i serien på vores hjemmeside: medicenordic.dk

Få dine ADHD temabrochurer:

Du kan læse, downloade og bestille publikationerne her: medicenordic.dk Du er også velkommen til at kontakte os på mail info@medicenordic.dk eller på telefon 5786 2525.

Medice Nordic Denmark Storgade 30B / DK-4180 Sorø / Tel +45 5786 2525 / Fax +45 5786 2526 / info@medicenordic.dk / medicenordic.dk

KONTAKT

KREDS NORDJYLLAND

sl.dk/nordjylland

Tlf. 7248 6100

nordjylland@sl.dk

Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 9-15, onsdag og fredag 9-12, frokostlukket 12-12.30.

Kredsformand: Peter S. Kristensen

Privat: 9883 8700

KREDS ØSTJYLLAND

sl.dk/østjylland

Tlf. 7248 6300

oestjylland@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9-14, torsdag 12-16, fredag 9-13.

Kredsformand: Gert Landergrøn Due

KREDS MIDT- OG VESTJYLLAND

sl.dk/midtogvestjylland

Tlf. 7248 6200

midtogvestjylland@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9-13, torsdag 9-16 og fredag 9-13.

Kredsformand: Peter Sandkvist

Mobil: 2045 2614

KREDS SYDJYLLAND

sl.dk/sydjylland

Tlf. 7248 6250

sydjylland@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9-14, torsdag 12-16, fredag 9-12.

Kredsformand: Finn Harald Rasmussen

Mobil: 2230 6203

KREDS LILLEBÆLT

sl.dk/lillebaelt

Tlf. 7248 6400

lillebaelt@sl.dk

Åbningstid: mandag, tirsdag og onsdag 9.30-15 (lukket 12.30-13), torsdag 13-16, fredag 9.30-13.

Kredsformand: Hanne Ellegaard

Mobil: 4086 6854

KREDS BORNHOLM

sl.dk/bornholm

Tlf. 7248 6650

bornholm@sl.dk

Åbningstid: mandag lukket, tirsdag 9-14, onsdag 11-16, torsdag lukket, fredag 9-13.

Kredsformand: Tina Lai Holmgaard

KREDS NORDSJÆLLAND

sl.dk/nordsjaelland

Tlf. 7248 6600

nordsjaelland@sl.dk

Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag 10-14, tirsdag 10-17, fredag 10-12.

Kredsformand: Lene Ek Christensen

KREDS MIDTSJÆLLAND

sl.dk/midtsjaelland

Tlf. 7248 6550

midtsjaelland@sl.dk

Åbningstid: mandag til torsdag 9-15 (lukket 12-12.30), fredag 9-12.

Kredsformand: Lene Kümpel

KREDS STORKØBENHAVN

sl.dk/storkoebenhavn

Tlf. 7248 6700

storkoebenhavn@sl.dk

Åbningstid: alle hverdage 9-12 samt tirsdag og torsdag 12.30-16.

Kredsformand: Lars Petersen

Mobil: 2217 9706

KREDS STORSTRØM

sl.dk/storstrom

Tlf. 7248 6500

storstrom@sl.dk

Åbningstid: mandag 12.30-15, tirsdag og onsdag 9-15 (lukket 12-12.30), torsdag 12.30-16, fredag 9-14 (lukket 12-12.30).

Kredsformand: Lisbeth Schou

KALENDER

MIDT- OG VESTJYLLAND

Åbningstider i julen 2022

Kredskontoret har ændrede åbnings-tider fra den 23. december 2022 til den 30. december 2022 (begge dage inkl.).

Vi træffes fra kl. 9.00 til 12.00 på de ovennævnte dage.

Personligt fremmøde skal aftales med kredskontoret.

STORKØBENHAVN

Musikalsk arrangement med Benny Holst Trio

Torsdag 9. februar kl. 14

Lindevænget 19, salen i stueetagen, Ballerup

Seniorene inviterer til et svingende musikalsk genhør med musikeren Benny Holst med band og hans gode gamle sange. Pris: 100 kr. for medlemmer og 150 kr. for gæster.

Prisen er inklusive sandwich og kaffe med sødt. Tilmelding efter først til mølle-princippet senest 2. februar ved indbetaling på kontonummer 5332 0000244491.

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND

sl.dk

Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk,

Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam

Ved spørgsmål om medlemskab, kontingent og efterlønsbidrag.

Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam

Er du kommet til skade på jobbet?

sl.dk/arbejdsskade

Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning

Gratis rådgivning om job og karriere for forbundets medlemmer hver mandag 14-17.

Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE

Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

FORRETNINGSUDVALGET

Forbundsformand

Benny Andersen

Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand

Marie Sonne

Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand

Verne Pedersen

Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer

Michael Madsen

Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT

Pressechef

Lise Møller Aarup

laa@sl.dk / mobil: 2423 5150

Enhedsleder for Kommunikation

Merete Høgh Jeppesen

mhn@sl.dk / mobil: 6165 0977

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING

p-l-s.dk

Tlf. 3546 5880

Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN

pka.dk

Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk

Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20, fredag 9-15.

Bedre hverdage med ADHD/ADD – for børn, unge, voksne & deres nærmeste

I Center for ADHD arbejder vi for at skabe et bedre liv for børn og unge med uro og opmærksomhedsproblemer. Vi har fokus på at udvikle de relationer, som børnene og de unge indgår i, hvad enten det er hjemme, i daginstitution, skole, fritidstilbud eller på ungdomsuddannelse.

Vi tilbyder åbne kurser eller skræddersyede praksisnære tilbud og har stor erfaring med at gennemføre aktionslæringsforløb, kursusdage eller målrettede oplæg.

På vores hjemmeside: **www.adhdcenter.dk/kommende-kurser** kan du læse om kurset: ”Stærkere børne- & læringsfællesskaber”, og du kan stadig nå at tilmelde dig næste kursus.

Vi arbejder altid samskabende og praksisnært med afprøvning og implementering af den pædagogiske-psykologiske viden og strategier i tæt samarbejde med det pædagogiske personale, så man allerede fra allerførste gang har nye handlemuligheder i dagligdagen.

Kontakt os på **info@adhdcenter.dk** eller telefon 70 272 276

VIL DU HJÆLPE UNGE?

BLIV FRIVILLIG

Og tal med dem, der har brug for nogen at tale med.

Læs mere på [headspace.dk](#)

headspace
- nogen at tale med

Se alle rabatterne på **pluskort.dk**

PlusSport.

Shop alt indenfor sneakers og styles, sportstøj, sportssko og tilbehør hos adidas med rabat.

Op til 35%

PlusHerretøj.

Shop populære brands såsom Lindbergh, Martinique og JBS på toejeksperten.dk og i udvalgte butikker landet over.

4%

TØJ|eksperten

PlusMode.

Få rabat på gavekort til Zalando, og brug det på tøj, sko, accessories, sport og beauty fra flere tusinde brands.

10%

PlusFritid.

I Friluftsland finder du et kæmpe udvalg af beklædning og udstyr til friluftslivet fra nogle af verdens førende outdoor-brands.

9%

PlusBriller.

Benyt alle Synoptiks gode tilbud, og få 5 % PlusKort rabat oveni. På ikke nedsatte varer får du 20 % på normalprisen.

5-20 %

Synoptik

PlusSport.

Sports- og fashionbrandet hummel® tilbyder et stort udvalg af træningstøj, sports-styles, sko og livsstilsprodukter til både herrer, damer og børn.

10%

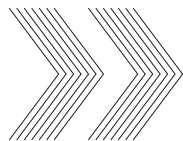
PlusKort.

SOCIALPÆDAGOGERNE

Der tages forbehold for trykfej og ændrede rabattaler. Læs vilkår og betingelser for rabattalerne på [pluskort.dk](#)

36 2022 DECEMBER #11 /// Socialpædagogen

Socialpædagogen /// 2022 DECEMBER #11 37

Min opgave er at sætte retning

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO SØREN KJELDGAARD

Hvorfor skulle der ske noget nyt i dit arbejdsliv?

Jeg har været leder i 12 år efterhånden på forskellige tilbud. Senest var jeg leder af

Botilbuddene Kærsangervej 68 og Kærsangervej 252, som begge er tilbud med meget høj socialpædagogisk faglighed. Men da min tidligere øverste leder fik nyt job, blev jeg pr. 1. maj tilbudt muligheden for at træde til som konstitueret leder for hele handicapområdet. Det gav mig jo lidt tid til at mærke efter i en ny og noget større lederstilling – og for mig var det helt naturligt at søge jobbet, da det blev slået op. Jeg føler mig klar til at arbejde med strategisk ledelse inden for et område, som jeg kender rigtig godt, og som jeg nu har sat mig i spidsen for at udvikle.

Hvad er den største forskel i forhold til dit tidligere job?

En af mine helt overordnede opgaver er at finde retning for hele handicapområdet i kommunen. Tidligere lå mit fokus på de to tilbud, jeg var afdelingsleder for – men nu bærer jeg ansvaret for, at vi alle, dvs. 22 forskellige tilbud og ca. 350 medarbejdere, går i samme retning. Det kræver jo et langt større fokus på det strategiske i forhold til, da jeg var helt tæt på praksis, men det synes jeg både er spændende og en stor udfordring.

Hvor ligger udfordringerne?

Det strategiarbejde, vi har sat i gang for rammer og retning på handicapområdet, er naturligvis udfordret af det, der udfordrer de fleste kommuner: en presset økonomi, en stadig mere kompleks borgergruppe og problemer med at

Jan Jul Baden Therkelsen 45 år

- 2022
Leder af Viborg Handicap
- 2017
Afdelingsleder i Viborg Handicap
- 2013
Funktionsleder Center for Psykiatri, Holstebro
- 2010
Afdelingsleder Dag- og Døgncenter Lemvig
- 2006
Center for Psykiatri, Holstebro
- 2004
Bakkehuset, Handicap Ringkøbing Amt
- 2004
Uddannet socialpædagog

rekruttere nok uddannede medarbejdere. Men noget af det, jeg har fokus på, er, at vi skal være attraktive arbejdspladser båret af høj faglighed. Derfor kører vi hårdt på med uddannelse med skræddersyede diplommoduler inden for fx KRAP og den neuropædagogiske tilgang. Og det tror jeg på vil tiltrække og fastholde flere socialpædagoger, fordi det er den faglighed, de søger i deres arbejde.

Hvordan bruger du din socialpædagogiske baggrund?

For mig er faglig ledelse helt afgørende inden for vores område. Og som øverste leder har jeg primært socialpædagogiske ledere under mig. De er utrolig dygtige ledere – og fordelene er, at vi taler helt samme sprog. Min rolle er jo så at klæde disse ledere på til at kunne udføre deres arbejde bedst muligt, og her har det da stor betydning, at jeg kender deres hverdag, og jeg kender til de dilemmaer, de møder. Det betyder, at vi lettere kan blive enige om en fælles retning.

Hvad er det sværeste i jobbet?

Økonomien er jo en kæmpe udfordring, det kommer man ikke uden om. Men jeg ser det som en spændende opgave at få tingene til at lykkes i en tid, hvor det både er svært at rekruttere og få pengene til at række. Det kræver, at vi tør tænke i at gøre tingene anderledes, og det arbejde vil jeg gerne stå i spidsen for. For det er nødvendigt hele tiden at udvikle vores tilbud, hvis vi vil kunne tiltrække både medarbejdere og studerende til socialområdet. Men selvom det er udfordrende, er det også det, der gør mit job så spændende – og gør mig glad for at gå på arbejde hver eneste dag. ✕

Afdelingsleder på to botilbud

Leder for handicapområdet i Viborg Kommune

Fra at være afdelingsleder for to afdelinger under Boenheden Kærsangervej i Viborg er Jan Jul Baden Therkelsen nu leder for handicapområdet i Viborg Kommune.

Job- og karriererådgivningen tilbyder gode råd og sparring til dig, der overvejer at skifte spor.

Ring mandag kl. 14 til 17 på **7248 6060**

eller bestil tid til en samtale på **7248 6000**

FOTO: KASPER LØFTGAARD

Tanya Yasmin Sørensen arbejder som socialpædagog på Camillehusene i Gentofte Kommune – et døgntilbud til børn og unge med kognitive og mentale funktionsnedsættelser.

Mit faglige fokus

LEG OG MUSIK KAN SPEJLE BARNETS FØLELSER

Hvad er dit faglige fokus?

Jeg bruger leg og musik til at hjælpe børnene med at regulere deres følelser og kommunikere med hinanden og omverdenen.

Hvorfor er det fokus vigtigt at have i dit arbejde?

Børnene har ikke et verbalt sprog og kan blive selvskadende eller begynde at rive ting ned fra hylderne for at gøre sig forståelige. Derfor er det vigtigt at hjælpe dem med at italesætte og mentalisere deres følelsesstilstand. Det kan fx være, når et barn har haft kvalitetstid med en forælder og er ked af det, fordi mor eller far er gået. Så kan jeg sætte mig hos barnet med min guitar og mentalisere barnets følelsesstilstand ved at spille og synge en kendt børnesang med en selvopfundne tekst om, at det kan være svært at sige farvel.

Hvordan bruger du din faglighed?

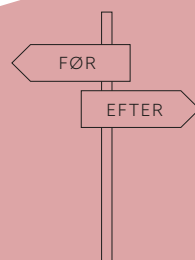
Med afsæt i min viden om neuropædagogik og spejlneuroner viser jeg, at jeg anerkender og respekterer barnets følelser, og de imiterer min energi og handlinger. Det er min erfaring fra både tilspidsede situationer og dagligdagens gøremål som medicinhåndtering, at musik kan give ro på, fordi jeg samtidig med sangen italesætter årsagen til barnets high arousal.

Læs det fulde interview på sl.dk/fagligtfokus

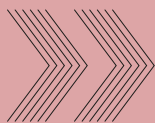
Hørt!

Man kommer ingen vegne uden faglighed. Det er det, vi har brug for, når vi som borgere er på røven. Hvis ikke der er mennesker som socialpædagoger til at gribe os og give de rette tilbud, lykkes vi ikke som velfærdssamfund.

— **Karen Hækkerup**, formand for Den Sociale Investeringsfond, på Socialpædagogernes kongres

Eftertanke

Forleden havde jeg fornøjelsen af at tilbringe en eftermiddag med en ung, som jeg har arbejdet med ad to omgange. Vi fik talt om vores første møde for en del år siden og ikke mindst om, hvor vi var i dag. Vi kørte forbi den døgninstitution, hvor vi mødtes første gang – i dag er hun voksen og er blevet en selvstændig ung kvinde. Kæmpe respekt til hende.

I dag så jeg så i Aldi en anden ung, som jeg har arbejdet med. Jeg kunne genkende ham, og da det blev min tur, stoppede han op og sagde: 'Er du ikke Henrik?' 'Jo jo ... Det er jeg.' Han stak hånden frem og sagde TAK for hjælpen, også til min lillebror. Den slags oplevelser fra hverdagen giver mig en stolthed og en indre følelse af at kunne gøre den lille forskel, som har så stor betydning for det menneske, jeg står over for.

— **Henrik Vandal**, socialpædagog, i FB-gruppen 'Socialpædagog til socialpædagog'